

Versnellingshuis Nederland Circulair

Zeist: 23 oktober 2023
Referentienr.: MOD-2023-038
Doorkiesnr.: +31 (0)88 810 09 61
E-mail: koppert@modint.nl

Betreft: Aanbiedingsbrief doorbraakproject Circulair Textiel

Geachte heer, mevrouw,

Wij, de brancheorganisatie Modint en marktpartijen uit de kleding en textielsector, willen graag gezamenlijk de transitie naar circulariteit in onze sector versnellen. Hiervoor hebben we – na overleg met u – bijgaande aangepaste aanvraag voor een ketendoorbraakproject Circulair Textiel opgesteld. Graag werken we hierin samen verder onder begeleiding van een aan te trekken transitimakelaar en het innovatieve bedrijven en partijen netwerk gerealiseerd door de DCTV.

Bijgaand het plan van aanpak voor het versnellen van de circulair textiel transitie. Hiervoor vragen wij bij Het Versnellingshuis financiering aan als ketendoorbraakproject.

Wij hopen op een positief oordeel op ons verzoek.

Met vriendelijke groet,

MODINT, Ondernemersorganisatie voor mode, interieur, tapijt en textiel

Udo Delfgou
Algemeen Directeur
Mede namens:

(088) 81 00 900

info@modint.nl

www.modint.nl

Arnhemse Bovenweg 100 | 3708 AG ZEIST

Postbus 762 | 3700 AT Zeist

K.v.K. Utrecht 40534321

IBAN NL46ABNA0433043040

BTW 0076.03.812.B.01

Schijvens Confectiefabriek Hilvarenbeek B.V.
Beddinghouse, Lisse
Het Goed, verspreid over het land 30 locaties.
Oxious, Rotterdam
Regionaal Textielsorteercentrum Twente (RTT)
10 Days wholesale, Amsterdam
Frankenhuis BV, Almelo
Livera, Amersfoort
Stichting TexPlus, Enschede
Groenendijk bedrijfskleding
Enschede Textielstad, Enschede
Kyra, Amsterdam
SaXcell BV, Enschede
By Borre, Amsterdam
ReBlend, Amsterdam
Wieland Textiles, Wormerveer
Patagonia, Amsterdam
Makers Unite BV, Amsterdam
United Repair Centre BV, Amsterdam
EK Retail, Hoevelaken
Crafts Council Nederland, Utrecht
The Linen Project, Utrecht
Fashion & Design Festival Arnhem, Arnhem

Verzoek vanuit de markt voor het ketendoorbraakproject 'circulair textiel'

Modint, 23 oktober 2023

1. Achtergrond

De kleding- en textielsector is voor vele mensen een prachtige sector. Om in te werken en natuurlijk om de kleding die we dragen. Er is echter ook een negatieve kant die de laatste jaren steeds nadrukkelijker in de belangstelling staat. In de kleding- en textielsector zijn de gevolgen van het gebruik van grondstoffen, water-, energie- en chemicaliën namelijk duidelijk zichtbaar. Zo wordt ongeveer 4 procent van de mondiale uitstoot van broeikasgassen veroorzaakt door de kleding- en schoenenindustrie en wordt in de textielproductie enorm veel water gebruikt. Ook leidt de productie en het gebruik van kleding tot vervuiling van water (met name kleurstoffen en textielveredeling, chemicaliën bij productie en microplastics bij het wassen) en zijn er al jarenlang veel vragen over de milieu- en arbeidsomstandigheden in de internationale productieketen.

Door de textielketen zo circulair mogelijk te maken, kan de milieuimpact van deze keten aanzienlijk gereduceerd worden. Met het Besluit Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV) Textiel welke per 1 juli 2023 wettelijk verplicht is, heeft de Rijksoverheid de eerste belangrijke stappen op weg naar een circulaire textielketen gezet. De overheid maakt hiermee producenten/importeurs van textiel op de Nederlandse markt verantwoordelijk voor de gescheiden inzameling, hergebruik en recycling en het organiseren en financieren van een passend innamesysteem. De doelstellingen in de UPV zijn als volgt verwoord:

In 2025:

- 50% hergebruik of recycling, waarvan:
 - Minimaal 20% hergebruik
 - Minimaal 10% hergebruik in Nederland
 - Minimaal ¼ van de recycling betreft vezel tot vezel recycling

In 2030:

- 75% hergebruik of recycling, waarvan:
 - Minimaal 25% hergebruik
 - Minimaal 15% hergebruik in Nederland
 - Minimaal 1/3^e van de recycling betreft vezel tot vezel recycling

De producentenorganisatie Stichting UPV zal vanaf medio 2024 de UPV gaan uitvoeren op basis van maatregelen die zich richten op het behalen van bovengenoemde doelstellingen.

Om na 2030 volgende stappen te kunnen zetten in een verdere versnelling van de circulair textiel transitie richting 2040 en nu al een beweging in die richting tot stand te brengen is een gezamenlijke inspanning nodig van een coalitie van welwillende partijen (waaronder innovatieve textielbedrijven, inzamelaars, verwerkers, kringloopwinkels en repaircafé's). Zo'n coalitie ziet de urgentie om hogere stappen op de R-ladder van circulariteit te zetten en wil daaraan zelf een bijdrage leveren. Door kennis te ontwikkelen en onder elkaar te verspreiden, ervaringen uit te wisselen, innovaties te ontwikkelen en belemmeringen met elkaar te identificeren en zo mogelijk weg te nemen, kunnen zij gezamenlijk de vernieuwing in de textielketen katalyseren en daarmee een aanzienlijke verlaging van de milieuimpact en verhoging van de circulariteit realiseren. Door de groep welwillenden steeds groter te maken, wordt de vernieuwingsbeweging verder versterkt. Om dit vernieuwingsproces aan te jagen en versnellen, is een onafhankelijke ketenregisseur met technische en organisatorische ondersteuning nodig.

Een dergelijke bundeling van innovatieve partners in de textielketen is reeds gestart in 2019 onder de paraplu van de Stichting Dutch Circular Textile Valley (DCTV). Daarbinnen zijn een landelijke

coördinatie hub en 4 regionale hubs gevormd waaraan in totaal zo'n 50 actieve partners verbonden zijn. Zij staan allen achter deze aanvraag. Een vertegenwoordiging van deze partijen tezamen met de branche organisatie MODINT zijn gezamenlijk de indieners van dit ketendoorbraakproject. Daarnaast heeft zich een aantal individuele textielbedrijven als indiener aangesloten, omdat zij een hogere ambitie met circulair textiel hebben dan de UPV.

2. Belemmeringen voor verdergaande vernieuwing van de textielketen

Om vernieuwende keteninitiatieven hoger op de R-ladder van circulariteit op textielgebied van de grond te krijgen en op te schalen, moeten diverse belemmeringen worden weggenomen. Uit een eerste nulmeting die DCTV heeft uitgevoerd, blijken de volgende belemmeringen een rol te spelen:

1. Gebrek aan kennis en voldoende capaciteit bij de bedrijven
2. Grote onzekerheid bij de bedrijven of circulaire business modellen een verdienmodel gaan opleveren
3. Gebrek aan zicht op technische en operationele mogelijkheden
4. Gebrek aan het juiste netwerk bij bedrijven om de innovatie op te schalen
5. Gebrek aan transparantie (b.v. van data) in de keten
6. Complexiteit en tijdrovendheid van innovatieve samenwerking tussen ketenpartijen
7. Gebrek aan overheidssturing en prikkels d.m.v. juridische, economische en/of sociale instrumenten (waaronder ook consumenten communicatie)
8. Gebrek aan voldoende vraag/launching customers en daardoor beperkt opgeschaald aanbod
9. Gebrek aan voldoende vraag vanuit de consumentenmarkt en daardoor beperkt opgeschaald aanbod
10. Gebrek aan sociale innovatie in de bestaande instituties om flexibel mee te denken en werken (b.v. bij overheden of intern binnen een groot bedrijf)

Bovenstaande belemmeringen hebben betrekking op zowel technologische als andere (economische, sociaal-culturele, institutionele en organisatorische) knelpunten. Dit is begrijpelijk, gezien het feit dat het om een systeem-verandering gaat, waarbij het huidige, veelal lineaire systeem geleidelijk moet worden omgevormd naar het nieuwe, circulaire systeem. Zo'n transitie kan geen enkel bedrijf alleen realiseren; daarvoor is samenwerking met ketenpartners nodig in coalities van welwillende partijen.

De DCTV heeft een begin gemaakt met het organiseren van deze transitie samen met de innovatieve partijen in de vier regionale hubs en de landelijke coördinatie hub. Er is onderling een professionele samenwerking tot stand gebracht en een viertal textielinitiatieven genomen mede mogelijk gemaakt met behulp van het Moonshottraject gefinancierd door het Ministerie van IenW via het Versnellingshuis. Er is tevens een strategie geformuleerd waarin het commitment is uitgesproken om te werken langs 5 transitiepaden en daarbinnen de taken te verdelen tussen de hubs (zie bijlage 1). Met de invoering van de UPV heeft de DCTV tevens samenwerking opgebouwd met de uitvoeringsorganisatie PRO. De DCTV heeft PRO een concreet voorstel voorgelegd om het

Innovatiefonds – een van de onderdelen van de uitvoering van de UPV – te coördineren; hierover lopen momenteel de gesprekken tussen PRO en DCTV.

Om de bestaande initiatieven te versterken en op te schalen, moet een volgende stap gezet worden. Dat is nodig, want de beweging richting initiatieven hoger op de R-ladder van circulariteit is weliswaar ingezet, maar van een brede transitie nog geen sprake. De huidige samenwerking heeft mooie lokale/regionale initiatieven opgeleverd, maar deze hebben nog niet geleid tot de gewenste ketenbrede beweging. De initiatieven staan naast elkaar (gefragmenteerd) en lijken zich soms in concurrentie tussen elkaar te ontwikkelen. Dit terwijl het één, én moet zijn. Bovendien blijft onvoldoende duidelijk of en in hoeverre bedrijven verifieerbaar duurzamer worden en hoe dit te monitoren. Hiervoor is een ketenbrede transitie-aanpak nodig, die de individuele krachten bundelt en komt tot een breedgedragen beweging.

Daarmee is dit ketendoorbraak voorstel niet gericht op het zelf ontwikkelen van technische systeemdoorbraken, maar op het realiseren van een voedingsbodemp om de systeemdoorbraken die al in ontwikkeling zijn op lokaal en regionaal niveau te kunnen opschalen en breder in de textielsector te kunnen implementeren. Met dit voorstel willen we de ketensamenwerking tot stand brengen en versterken die deze opschaling mogelijk maakt. Op deze wijze kunnen we de volgende stap in de verduurzaming van de textielketen zetten en een transitie versnelling voor na 2030 helpen voorbereiden. Dit ketendoorbraakproject sluit aan op het Beleidsprogramma Circulair Textiel 2025-2030 en is aanvullend op de wettelijke verplichtingen van de UPV.

3. Doel van dit ketendoorbraakproject 'Circulair textiel'

Doel van dit ketendoorbraakproject is om met inzet van een ketenregisseur een coalitie van welwillende partijen die zo hoog mogelijke stappen op de R-ladder van circulariteit willen zetten, te ondersteunen en hun vernieuwingsproces aan te jagen en versnellen. We bouwen daarmee het ecosysteem om te kunnen opschalen, maar richten ons niet op de uitvoering van de technische innovaties. Dat laatste doen de betrokken bedrijven en andere partners zelf. Bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de verdere ontwikkeling van hun innovatie en business case (vaak door introductie van een nieuw business model). En andere partners spannen zich in om de benodigde infrastructuur (b.v. inzameling, retourlogistiek, sortering op materiaal) en brede communicatie naar ketenpartners en consumenten te verzorgen. Daarmee wordt de komende 3 jaar bereikt dat:

A. Het huidige netwerk van innovatieve partners in de textielketen (verenigd in de Dutch Circular Textile Valley) wordt verdrievoudigd naar 150 actieve partners. Deze partners vormen een representatieve afspiegeling van innovatieve textiel bedrijven en ketenorganisaties (voor bijvoorbeeld inzameling, (retour)logistiek, textielreiniging, reparatie en consumentenbewustwording) die gezamenlijk concrete stappen zo hoog mogelijk op de R-ladder kunnen zetten. Met deze groep innovatieve partners worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

A1. Kennisontwikkeling en -verspreiding

- 25 sessies organiseren waarin kennis en ervaring wordt uitgewisseld onder innovatieve (markt)partijen in de textielketen
- Digitaal datasysteem van de textiel-innovaties ontwikkelen en beheren die in Nederland in de praktijk zijn gebracht (inclusief hun impact op milieu-, economisch en sociaal gebied)
- Materialenpaspoort ontwerpen dat traceerbaar en controleerbaar de samenstelling en het percentage hergebruikt materiaal per kledingstuk bijhoudt. Hierbij wordt aangesloten bij de Europese DPP ontwikkelingen.

A2. Versterking van de innovatiekracht

- Ondersteuning bieden aan tenminste 50 innovatieve bedrijven en partners – bij voorkeur verenigd in een consortium – om systeem-innovaties te kunnen realiseren.
- Verkenning van kansrijke, verdergaande innovaties maken.

A3. Versnelling en opschaling van circulaire initiatieven met lage milieuimpact en hoge circulariteit
 Gezamenlijk formuleren van doelen, randvoorwaarden, wijze van monitoring van milieu-impact met hogere ambities voor een versnelde transitie naar een circulaire textiel keten.

B. Door het uitvoeren van de onder A genoemde activiteiten zullen de inspanningen op het gebied van stappen hoger op de R-ladder van circulariteit worden verdrievoudigd. Deze doelstelling wordt hieronder nader gespecificeerd.

B1. Minder gebruik van nieuwe textielvezels

Door het versterken van 10 circulaire business model initiatieven uit de markt die een bewuster (ver)kopen en langduriger gebruik van kleding en textiel centraal stellen, wordt minder gebruik van nieuwe textielvezels gerealiseerd.

B2. Versterken van hergebruik van textiel (producthergebruik, textielhergebruik, reparatie, vormen van delen).

Door minimaal tien samenwerkingsverbanden tussen welwillende ketenpartijen te versterken, wordt hoogwaardig hergebruik van textiel gerealiseerd. Deze activiteiten betreffen initiatieven die niet vallen binnen de UPV Textiel. Nadere afbakening van hetgeen binnen de UPV Textiel regelgeving valt op het gebied van hergebruik dient in overleg met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat vastgesteld te worden.

B3. Ontwerp en productie van regeneratief textiel/levensduurverlenging.

Door minimaal 10 initiatieven uit de markt rond het ontwerp van textiel van onder meer organische materialen te versterken, wordt de aandacht vergroot voor circulair ontwerpen. Tevens wordt via tenminste 4 mode-opleidingen in MBO en HBO gewerkt aan het integreren van circulaire strategieën in de curricula voor ontwerpers.

B4. Versterken closed-loop recycling.

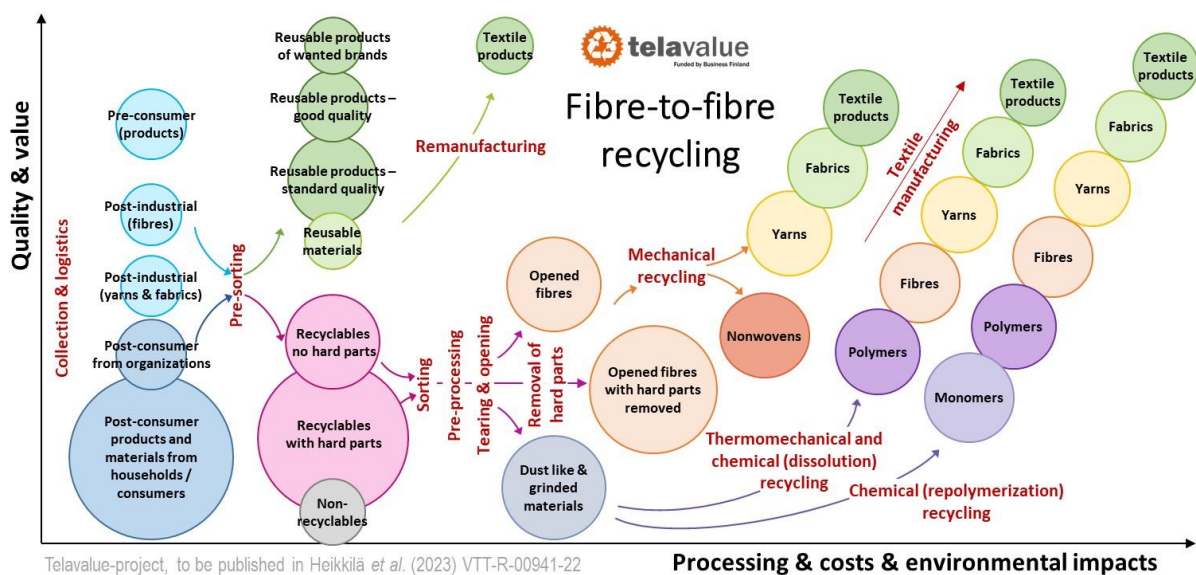
Er bestaan verschillende vormen van mechanische en chemische recycling met verschillende impact op milieu en circulariteit. De uit te voeren activiteiten in het kader van dit project betreffen initiatieven die niet vallen binnen de UPV Textiel. Nadere afbakening van hetgeen binnen de UPV Textiel regelgeving valt op het gebied van recycling dient in overleg met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat vastgesteld te worden.

Het streven is een dusdanige kwaliteit en omvang dat het een volwaardige vervanging vormt voor virgin vezels. Om ervoor te zorgen dat deze impact van textielrecycling zo hoog mogelijk wordt, zijn regionale initiatieven leidend aangezien dan aangesloten wordt bij de daar aanwezige infrastructuur. Op basis van 4 regionale initiatieven wordt geïllustreerd tot welke impact op milieu en circulariteit dit kan leiden en hoe dit zich verhoudt tot lagere vormen van textielrecycling. Per regio wordt met de betrokkenen vastgesteld hoe voldoende te recyclen feedstock gesorteerd kan worden in de regio. Het doel is om in verschillende regio's naar een hoger aantal kiloton feedstock per jaar te gaan die weer als textielvezels benut worden door de brands, producenten en retailers. Concreet zijn de doelen in de Twente regio: van 2.000 ton/jaar naar tenminste 6.000 ton/jaar van 2023-2026, wat ongeveer gelijk staat aan 20.000.000 stuks textiel. Voor de Metropool Regio Amsterdam geldt eenzelfde doel. De inzet is om nog 2 regio's zich hierbij te laten aansluiten.

Alle 4 hierboven genoemde inspanningen zullen na realisatie (in 2025) worden beoordeeld op hun impact op milieu en circulariteit.

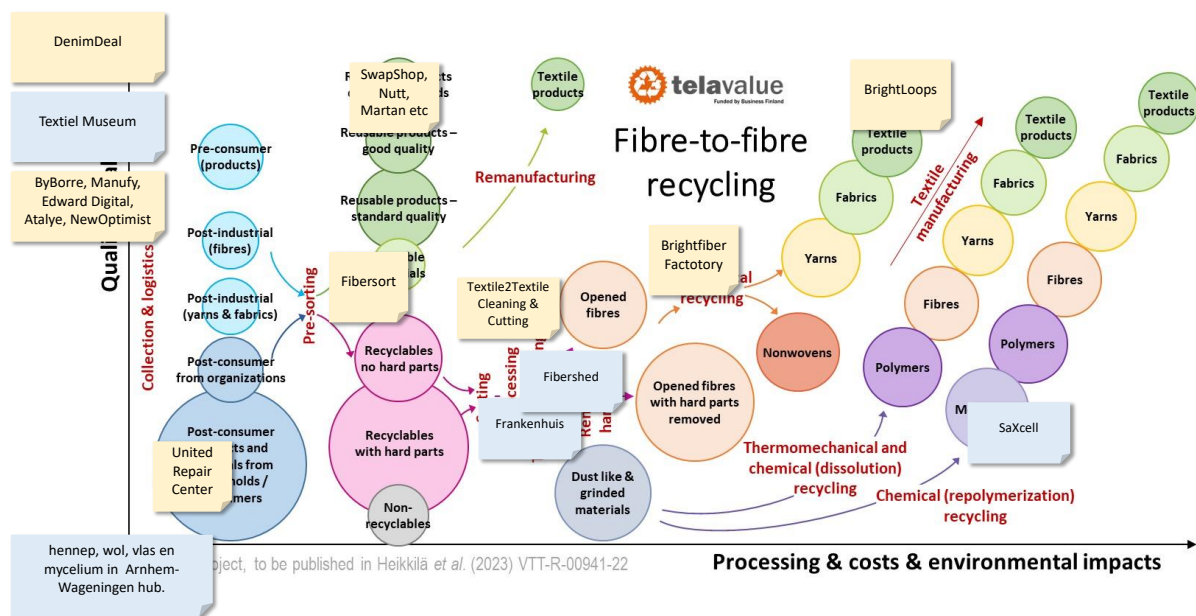
4. Inschatting van de meerwaarde van circulair textiel.

DCTV heeft op basis van een Fins studie gemaakt door VTT een eerste overzicht gemaakt van de meerwaarde van circulair textiel ¹. Uit de Finse studie blijkt op basis van het voorbeeld vezel-tot-vezel recycling dat door toepassing van specifieke strategieën en technieken de proceskosten en milieu-impact (horizontale as) verlaagd kunnen worden en de kwaliteit en waarde (verticale as) verhoogd. Dit wordt weergegeven in de door VTT opgestelde figuur 1. In figuur 2 zijn enkele van de Nederlandse voorbeelden hoger op de R-ladder van circulariteit geplot op dit plaatje.

Figuur 1. Weergave van verschillende strategieën en technieken voor vezel-tot-vezel recycling op twee assen: kwaliteit en waardetoeename op de verticale as en proceskosten en milieu-impact op de horizontale as (gebaseerd op Heikkilä P. et al. (2023)).

¹ Heikkilä P. et al. (2023) Technologies and Model for Sustainable Textile Recycling, VTT Research Report no. VTT-R-00941-22

Figuur 2. Indicatie van de positionering van Nederlandse voorbeelden van circulaire textielinnovaties

Met deze figuur 2 als basis zullen we de resultaten van de circulaire keteninitiatieven zoals benoemd in par. 3B vertalen naar de impact op proceskosten, milieu, kwaliteit en waarde.

5. Plan van aanpak

Dit plan van aanpak beschrijft de activiteiten die de indieners van het ketendoorbraak project textiel de ketenregisseur en het ondersteunend team willen laten uitvoeren om de in 2. geformuleerde doelstelling te realiseren. *Centraal in de aanpak staan de volgende activiteiten (zie 2A):*

- A. versterken en uitbreiden van het huidige netwerk van innovatieve partners in de textielketen
- B. het ontwikkelen en verspreiden van kennis
- C. het versterken van de innovatiekracht
- D. d.het versnellen en opschalen van circulaire initiatieven

Door het uitvoeren van bovenstaande activiteiten zullen de inspanningen op het gebied van stappen zo hoog mogelijk op de R-ladder van circulariteit worden verdiept. Deze doelstelling is in 2B nader gespecificeerd gericht op de volgende speerpunten: *Minder gebruik van nieuwe textielvezels; Versterken van hergebruik van textiel; Ontwerp en productie van regeneratief textiel/ levensduurverlenging en Versterking van closed-loop recycling.*

Toelichting op activiteiten

A. Versterken en uitbreiden van het huidige netwerk van innovatieve partners in de textielketen in de diverse regio's en met innovatieve, niet regionaal gebonden (markt)partijen in Nederland

A.1. Versterking en uitbreiding van het huidige netwerk van innovatieve partners in de textielketen, leidend tot 150 actieve partners.

DCTV heeft reeds een gezamenlijk netwerk van vier regionale hubs opgezet en wil samen met Modint dit netwerk ten behoeve van de sector versterken, het aantal hubs uitbreiden en ook niet regionaal gebonden, innovatieve (markt)partijen betrekken. Vanuit de bestaande

vier DCTV-hubs is in samenwerking met landelijk DCTV in 2022 een ‘transitiearena’ ingericht, waarin ook Rijkswaterstaat (RWS) en een onafhankelijk voorzitter (cq de directeur van het Groene Brein) participeren en Modint als sectorvertegenwoordiger aanwezig is. Reden voor oprichting van deze arena is om de krachten blijvend en effectief te bundelen op het gebied van circulair textiel met als doel om versterking en versnelling tot stand te brengen in de circulair textiel transitie van de textielketen. De ketenregisseur vervult in de versterking en uitbreiding van het huidige netwerk de rol van verbinder en aanjager en zorgt ervoor dat de verdrievoudiging gerealiseerd wordt.

B. Kennis ontwikkelen en verspreiden

B.1. Opzetten en onderhouden van kennis-uitwisseling

Deze activiteit is gericht op het opzetten en onderhouden van een programma voor uitwisseling van praktijkgerichte kennis en ervaring onder innovatieve (markt)partijen in de textielketen. De ondersteuning door de ketenregisseur zal gebeuren in een community of practice waarvoor innovatieve (markt)partijen zich kunnen aanmelden. De bijeenkomsten die georganiseerd worden, zullen thematisch zijn, gericht op de vijf specifieke transitiepaden (zie bijlage 1), de randvoorwaarden/belemmeringen, nieuwe businessmodellen en hoe deze op te lossen en de onderlinge samenwerking/organisatorische vernieuwing in de keten. De deelnemers bepalen de inhoud en aanpak. In totaal worden tenminste 25 sessies georganiseerd. Van deze bijeenkomsten worden verslagen gemaakt, en op basis daarvan een eindrapportage, zodat ze ook bruikbaar zijn voor andere, hier genoemde activiteiten.

B.2. Ontwikkelen en beheren een digitaal datasysteem van de textiel-innovaties

Hierbij gaat het om textiel-innovaties die in Nederland in de praktijk zijn gebracht (inclusief hun impact op milieu-, economisch en sociaal gebied). Er gebeurt al veel op het gebied van circulair textiel in Nederland en naar verwachting zullen de inspanningen alleen maar toenemen. De initiatieven zijn echter gefragmenteerd waardoor het overzicht ontbreekt en de slagkracht beperkt is. Daarom is het van belang in kaart te brengen en te bundelen wat er op circulair textiel gebied gebeurt en dit te clusteren rond de genoemde 5 transitiepaden. Het doel is om innovatieve bedrijven in de textielketen in Nederland de kans te geven hun innovaties centraal te laten registreren waardoor de zichtbaarheid en de adoptie ervan wordt vergroot. Dit zal mogelijk ook andere bedrijven inspireren om vergelijkbare stappen in verduurzaming te zetten. Uitgangspunt is dat het te ontwikkelen en beheren digitale datasysteem transparant, verifieerbaar, open access en gebruikersvriendelijk is en Nederlands en Engelstalig. Het technisch ondersteunend werk hiervoor wordt uitbesteed, maar de input verzorgen de in het netwerk betrokken partners zelf in samenwerking met de landelijke en regionale ketenregisseurs. Links met andere, relevante data platforms zullen gelegd worden. Tevens zal afstemming plaatsvinden met de datavoorziening over textielinnovaties in EU verband om de vergelijkbaarheid en bruikbaarheid van dit datasysteem te garanderen.

In het datasysteem staan alle in de praktijk gebrachte innovaties (zowel technisch als niet-technisch) in de textielketen inclusief de impact ervan op milieu. Op deze wijze kan de milieuimpact naar 2030 en daarna in beeld worden gebracht en op grond daarvan een gefundeerde roadmap opgesteld worden met daarin verbeterstappen met toekomst potentieel. Bij de ontwikkeling van de roadmap (die telkens geupdate moet worden in de tijd) is het van belang om de voorwaarden te benoemen die gecreëerd moeten worden om de geprognostiseerde verbeterstappen te kunnen realiseren.

B.3. Ontwerpen van een materialenpaspoort

Doel is in samenwerking met derden (die daar al mee bezig zijn) een materialenpaspoort te ontwerpen, vooruitlopend op en in lijn met de Europese DPP ontwikkelingen. Daarmee kan

onafhankelijk en traceerbaar de samenstelling en het percentage hergebruikt materiaal per kledingstuk bijgehouden worden.

C. Versterken van de innovatiekracht

C.1. Ondersteuning bieden aan innovatieve bedrijven en partijen – bij voorkeur verenigd in een consortium – om systeem-innovaties te kunnen realiseren

Deze activiteit richt zich op tenminste 50 innovatieve bedrijven en partijen verenigd in een netwerk van circulaire bedrijvigheid die hun innovatie-inspanningen willen opvoeren en daarmee hun milieu- en economische impact willen vergroten. De bedrijven en partijen worden ondersteund om zich voor te bereiden op het transitie- en innovatiefonds dat de PRO vanaf 2026 mede zal financieren. Deze activiteit kan ook als spin-off hebben dat consortia gaan participeren in andere innovatie-projecten en programma's. De focus ligt daarbij op systeeminnovatie in ketenverband die vaak een combinatie zijn van technische innovaties, nieuwe businessmodellen en organisatorische, gedragsmatige of andere maatschappelijke vernieuwing (waarbij ook consumenten betrokken worden). Daarbij komen ook de randvoorwaarden/belemmeringen en nieuwe businessmodellen naar voren. Dergelijke consortia organiseren behoort meestal niet tot de kerncompetentie van innovatieve textielbedrijven. Bovendien is de focus van de innovatieve bedrijven en partijen veelal gericht op de eigen innovatie. Daarom is voor het organiseren van deze samenwerking in een netwerk ondersteuning nodig.

C.2. Verkennen van kansrijke, verdergaande innovaties

Hierbij gaat het om het maken van een verkenning van kansrijke, verdergaande innovaties. De nadruk ligt op een eigen verkenning op nationaal en EU (en associated countries) niveau en een internationaal overzicht op basis van de inhoudelijke input van andere organisaties. Deze activiteit is gericht op de innovaties hoger op de R ladder van circulariteit die in ontwikkeling zijn en op TRL niveau 3-9 liggen. Prioriteit ligt bij het bereiken van gedragsverandering bij de consument in Nederland om minder nieuwe textiel te kopen (slow fashion), het gebruik van duurzame, regeneratieve materialen, sterke verlenging van de levensduur van textiel, hergebruik en het opnieuw benutten van gebruikte textielvezels als grondstof voor textiel. Het betreft (een combinatie van) technische innovaties (gericht op systeemverandering), nieuwe businessmodellen en nieuwe procesmatige/organisatorische innovaties.

D. Versnellen en opschalen van circulaire initiatieven met lage milieuimpact en hoge circulariteit

D.1. Gezamenlijk formuleren van doelen, randvoorwaarden, wijze van monitoring en milieuimpact met hogere ambities voor een versnelde transitie naar een circulaire textiel sector.

Op basis van de activiteiten hierboven genoemd onder a, b en c, kunnen met de betrokken koploper bedrijven de contouren geschetst worden van de doelen, randvoorwaarden, wijze van monitoring en de te verwachten milieuimpact die met hun ambities en aanpak kunnen worden gerealiseerd. Door een gerichte uitrol van die aanpak naar de gehele sector, zal dit leiden tot een versnelde transitie naar circulair textiel in een mogelijk volgende UPV (na 2030) met als ambitiejaar 2035-2040. Middels het transitie- en innovatiefonds - dat door de sector on-top aan de UPV doelstellingen wordt opgezet - zal in de benodigde financiële impulsen worden voorzien op basis van een gericht transitie- en innovatieprogramma. Dit ketendoorbraakproject levert een belangrijke bijdrage aan het formuleren van dat programma.

Bovengenoemde zeven typen werkzaamheden zullen vanaf begin 2024 worden uitgevoerd en doorlopen tot eind 2026. Bij de uitvoering van de werkzaamheden worden de indieners van het voorstel en (andere markt)partijen, overheden en andere relevante partijen intensief betrokken.

Concept offertevraag

Om de genoemde zeven activiteiten uit te voeren voorzien indieners van dit ketendoorbraakvoorstel dat tenminste de volgende ondersteuning nodig is:

- regievoering via een senior ketenregisseur die tevens optreedt als transitie expert;
- ondersteuning van een inhoudelijk secretaris voor de organisatie van bijeenkomsten, verslaglegging en directe ondersteuning van de ketenregisseur;
- IT/communicatie deskundige voor het zichtbaar maken en delen van de stappen die worden gezet binnen het consortium en de ontwikkeling van een digitaal datasysteem en materialenpaspoort;
- in te huren additionele externe specifieke expertise wanneer het proces daarom vraagt (tenminste een reservering van 60k euro).

De uitwerking van het activiteitenplan, de planning en KPI's zullen worden geformuleerd bij de indiening van de tenderaanvraag.

De belangrijkste competenties van de aan te stellen ketenregisseur zijn:

- Is ondernemend, durft comfortzone te verlaten, is volhardend, ongeduldig, en bereid om achter mensen aan te zitten.
- Kan de ideeën achter de transitie bij een grote groep bedrijven en organisaties uitleggen, vertaalt die ideeën naar duidelijke acties voor de deelnemers aan de transitie en komt niet bedreigend over.
- Is in staat om de juiste informatie op te halen bij betrokken bedrijven met in achtneming van vertrouwelijkheid en mededingingskwesties.
- Handelt in het collectieve belang en staat boven de partijen.
- Heeft veel kennis over de specifieke transitie naar circulair textiel, de benodigde innovaties, de zakelijke omgeving en de politieke cultuur.
- Kan deuren openen op verschillende beleidsniveaus en daarmee de overheid stimuleren te werken aan het wegnemen van belemmeringen en het creëren van de juiste voorwaarden.
- Denkt en handelt vanuit systeemperspectief, en weet bruggen te slaan naar handelingsperspectief.
- Kan anderen enthousiasmeren en inspireren om samen te werken.

De inhoudelijk secretaris ondersteunt op het gebied van secretariële, organisatorische en inhoudelijke werkzaamheden. Voor de IT/communicatieve werkzaamheden wordt een professional ingehuurd.

Planning en financiering

De planning is om in 3 jaar tijd bovengenoemde activiteiten te hebben uitgevoerd.

Doorlooptijd van de aanvraag: 3 jaar

Voor het totale project wordt rekening gehouden met een benodigd budget van € 400.000,- om de gestelde doelen te realiseren. Daarbij wordt uitgegaan van de invulling van de volgende rollen:

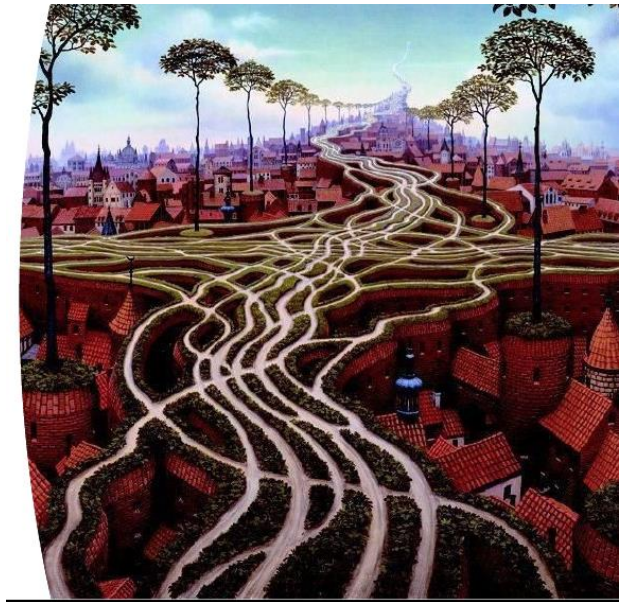
- Senior ketenregisseur
- Inhoudelijke secretaris
- IT/communicatie professional
- In te huren specifieke expertise

Bijlage 1 Gezamenlijke missie van DCTV en de vijf transitiepaden

DCTV heeft in 2022 de gezamenlijke missie ontwikkeld om in 2050 een circulaire textielketen vorm gegeven te hebben en hierdoor een substantiële reductie van de negatieve milieu- en klimaatimpact van textiel te bereiken. Om invulling te kunnen geven aan deze missie, heeft DCTV transitiepaden geformuleerd: strategieën die bijdragen aan het bereiken van dat gezamenlijke doel. Deze missie en geformuleerde transitiepaden worden onderschreven door de indieners van dit ketendoorbraak projectvoorstel.

In de gezamenlijk getekende ambitieverklaring voor circulair textiel heeft het netwerk van DCTV vijf transitiepaden geprioriteerd:

1. Maak minder gebruik van textiel en vezels door bewuster te kopen, her te gebruiken en te repareren en delen. Dit is een combinatie van Narrow the loop en Slow the loop (uit de systematiek van het Planbureau voor de Leefomgeving – PBL in voetnoot referentie).
 - Voorbeelden hiervan uit de praktijk van de MRA (Metropool Regio Amsterdam) hub zijn onder meer verkoop van tweedehands kleding The Swappshop, het kledinglease model van MudJeans en de vele circulaire ontwerpers die stoffen hergebruiken.
2. Ontwikkel oud textiel met behulp van mechanische en chemische recycling tot herwonnen vezels voor nieuw textiel of andere hoogwaardige toepassingen. Het gaat daarbij om closed- en open-looptoepassingen (Close the loop uit de systematiek van het Planbureau voor de Leefomgeving - PBL)
 - Voorbeelden van mechanische recycling in de MRA zijn onder meer LoopALife en House of Denim die hoogwaardige kleding maken van post-consumer-recycled (PCR) textiel en de werkkleding van Schijvens in de Tilburg hub.
 - Voorbeelden van innovatieve chemische en mechanische recycling zijn ontwikkeld samen met bedrijven zoals SaXcell en Frankenhuis in de Twente hub.
3. Ontwikkel nieuwe (regeneratieve) materialen om fossiele primaire materialen te vervangen (substitutie). Dit gaat om toepassingen van biobased grondstoffen.
 - Voorbeelden hiervan zijn de aanpak van Fibershed en innovaties rondom het gebruik van hennep, wol, vlas en mycelium in ondermeer de Arnhem-Wageningen hub.
4. Ga aan de slag met innovatief en circulair design. Kijk hiervoor bij de drie hierboven benoemde paden naar andere businessmodellen, design, efficiënte productie en een cultuuromslag (dwarsdoorsnijdend). Denk dan bijvoorbeeld aan New Optimist met statiegeld.
5. Kijk goed naar nieuwe innovaties in en buiten de sector die nu nog niet duidelijk zijn. Bij voldoende trekkracht kunnen deze nieuwe paden vormen. Denk dan bijvoorbeeld aan The Fabrikant met digitale kleding of Textracer met product paspoorten.

Deze missie en transitiepaden sluiten naadloos aan op het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) (2023) voor de productgroep textiel. Ook heeft het een relatie met de documenten opgesteld vanuit de transitieagenda consumptiegoederen, en de door hen gemaakte roadmap voor 2030 alsmede met de Roadmap Circulair Textiel (Platform Circulair Textiel, 2017) en het Sectorplan “Naar een Circulaire Textielketen” (INretail & Modint, 2019)

De vier regionale hubs werken actief aan bovengenoemde vijf transitiepaden, namelijk:

- Metropoolregio Amsterdam (MRA), focus op minder gebruik van textiel en vezels door bewuster te kopen, her te gebruiken en te repareren en delen (paden 1 en 4) en mechanische recycling (pad 2)
- Arnhem-Wageningen, focus op nieuwe, regeneratieve materialen en design (pad 3)
- Tilburg, focus op werkkleding (pad 1-4)
- Twente, focus op hoogwaardige mechanische en chemische recycling, van vezel tot vezel (pad 2)

De (markt)partijen in de regionale hubs voeren elk hun eigen werkzaamheden uit gericht op specifieke transitiepaden. Een regionale ketenregisseur of team bundelt hun activiteiten en ondersteunt bij het wegnemen van belemmeringen. In samenwerking met de landelijke hub onderhouden de regionale regisseurs ook contact met bedrijven en andere regio's die niet betrokken zijn bij de regionale projecten maar wel vergelijkbare initiatieven nemen. Op deze wijze hoopt DCTV in samenwerking met (nog) niet aangesloten partijen gezamenlijk in de toekomst een nog grotere bijdrage aan en uitstraling van circulair textiel te realiseren.